

δυσμενῶς, ὡσεὶ νὰ ἐγένετο αὐτὸ καὶ νὰ τὸ ἐθεώρει ἀπορριπτέον. Ἡ εἰκὼν 13 δεικνύει φυσιογνωμίαν ἀνθρώπου δοκιμάζοντος γευστικὴν τινα οὐσίαν, ἀλλ' ἐπίσης καὶ σταθμίζοντος ἐν ἡρέμῳ αἰσθήματι ὑπεροχῆς καὶ ἀλαζονίας καὶ ἐν αὐτοπεποιθήσει τὴν ἀξίαν ἄλλου ἀνθρώπου ἢ ἔργου τινος. Ἐάν δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐκφράσει προστεθῶσι καὶ αἱ κάθετοι ρυτίδες τοῦ μετώπου, αἱ σχηματιζόμεναι διὰ τῆς συσπάσεως τῶν ὀφρύων ὡς καὶ τὸ ὄξυ βλέμμα, τούτεστι τὰ σημεῖα τῆς δυσμενοῦς διαθέσεως τοῦ ἀτόμου, ὡς δεικνύει ἡ εἰκὼν 14, τότε ἡ ὅλη φυσιογνωμία ἐκφράζει εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τὴν ὑπεροψίαν καὶ τὴν περιφρόνησιν, αἵτινες προμηνύουσιν ἤδη ὡς ἐκ τῆς ἐντάσεως αὐτῶν, ὅτι τὸ ἔτομον καὶ μέχρις ἐπιθέσεως εἶνε ἕτοιμον νὰ προβῆ, ἤτοι μέχρις ἐνεργουῦ ἀντιδράσεως εἰς τὴν λίαν δυσμενῆ ἐντύπωσιν, ἣν ἔσχηεν ἐκ τοῦ κρινόμενου πράγματος ἢ προσώπου ὑπὸ τῆς ψυχολογικῆς, οὕτως εἰπεῖν, γείσεως αὐτοῦ.

(Εἰκὼν 14)

Τύπος Ἑλληνος λογίου ἐπικριτοῦ.

Ὁ Piderit λέγει, ὅτι ἡ σταθμιστικὴ ἐκφρασις ἀποτυπῶται μονίμως ἐπὶ τοῦ προσώπου διὰ τῆς συχνῆς καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐπαναλήψεως αὐτῆς καὶ καθίσταται οὕτω φυσιογνωμονικὸν χαρακτηριστικόν, διὸ καὶ οὐχὶ σπανίως ἀπαντᾷ τις αὐτὴν εἰς τοὺς πραγματογνώμονας τῶν ποτῶν ὡς καὶ εἰς τοὺς λαιμάργους· ὡσαύτως δὲ, λέγει, καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἔχοντας μεγάλην ἰδέαν περὶ ἑαυτῶν, τοὺς ὑπερτιμῶντας τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀτομικὴν ἀξίαν καὶ νομίζοντας ἀσμένως ἑαυτοὺς προωρισμένους ὅπως κρίνωσι καὶ πρὸ πάντων ἐπικρίνωσι τὰς ἰδέας καὶ τὰς πράξεις τῶν ἄλλων· διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα ἄτομα λαμβάνουσιν ὕφος σπουδαῖον ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ εἶνε λίαν εὐχαριστημένα ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ των.

Ἐν τῇ οἰκτρᾷ καὶ ἀξιοθρηνήτῳ ἀνατροπῇ τῶν ὄρων τῆς συντάξεως καὶ ὀργανώσεως τοῦ βίου τῆς ἡμετέρας ἐν Ἑλλάδι κοινωνίας, ἐνθα οἱ πλεῖστοι βαδίζουσι διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ σκέπτονται

διὰ τῶν πτερνῶν, ἐνθα οἱ λαχνοπόλαι νομίζουσιν ἑαυτοὺς ἀρμοδίους καὶ ἱκανοὺς νὰ ὀμιλῶσι καὶ νὰ κρίνωσι περὶ ἀρχιτεκτονικῆς, οἱ ἀρχιτέκτονες περὶ λαχνοπωλικῆς, οἱ χημικοὶ περὶ κλήρου, οἱ δὲ κληρικοὶ περὶ χημείας, οἱ πολιτικοὶ καὶ πολιτευόμενοι περὶ πατρίδος καὶ τιμιότητος, οἱ κκοῦργοι καὶ οἱ οὐχ ἦττον τοιοῦτοι ὑποστηρίζοντες αὐτοὺς συγγενεῖς καὶ οἰκεῖοι ἢ πολιτικοὶ φίλοι καὶ συχνάκις οἱ ἀνακριταὶ καὶ δικασταὶ περὶ τιμῆς καὶ συνειδήσεως καὶ δικαιοσύνης, οἱ λεγόμενοι Ἀττικισταὶ περὶ γλώσσης καὶ περὶ ὕφους γλώσσης, ἐνθα τέλος οἱ ὀλιγωτέραν ἀρμοδιότητα καὶ ὀλιγότερα δικαιώματα ἔχοντες ὡς ἐκ τοῦ ἠθικοῦ καὶ διανοητικοῦ αὐτῶν ποιοῦ νὰ ὀμιλῶσι, νὰ κρίνωσι, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐπικρίνωσι θέματα ἢ πρόσωπα καὶ πράγματα ξένα πρὸς αὐτοὺς καὶ ἀνώτερα τῶν δυνάμεων των, ἐπιλαμβάνονται αὐτῶν ἐτάζοντες καὶ σταθμίζοντες μετὰ κουφότητος φρενῶν ἀνταξίας τοῦ γελοιώδους συναισθήματος τῆς ὑπερτιμῆσεως τῆς προσωπικῆς αὐτῶν ἀξίας, ἐν τοιαύτῃ χώρᾳ, λέγομεν, ἔπρεπεν ἀνὰ πᾶν βῆμα νὰ ἀντικρίζωμεν φυσιογνωμίας, οἷας δεικνύουσιν αἱ ἀνωτέρω εἰκόνες 12, 13 καὶ 14, καὶ πρὸ πάντων ἡ τελευταία, διότι σπανίως παρ' ἡμῖν ἡ ἐπικρίσις γίνεται ἐν ἡρεμίᾳ καὶ ἀπαθείᾳ, σχεδὸν δὲ πάντοτε τὸναντίον μετ' ὀργῆς, τριγμοῦ καὶ βρουγμοῦ ὀδόντων, γυδαίων λέξεων καὶ βανυσολογίας καὶ μετὰ διαθέσεων ἐπιθέσεως διὰ τῶν πυγμῶν καὶ ἀπειλητικῶν ἀποκαλύψεων τῶν κυνοδόκτων, ἰδίως ὅταν πρόκηται περὶ ἐπικρίσεως ἐπιστημονικῶν ἢ φιλολογικῶν ἔργων (ὄρα καὶ ἐν τῇ Ἀθηρᾷ τῆς «Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρίας» ἀπάντησιν ἀττικιστοῦ πρὸς Βερναρδάκη, καὶ λάβε ἀνὰ χεῖρας οἰανδήποτε δῆθεν ἐπικρίσιν ἐπιστημονικοῦ τινος ἔργου).

Ἄλλ' ὁ Piderit λέγει, ὅτι διὰ νὰ ἀποτυπωθῇ ἐπὶ τοῦ προσώπου ὀρισμένη τις φυσιογνωμία, ἡ ἐταστικὴ ἢ σταθμιστικὴ π. χ. ἐκφρασις, ἀπαιτεῖται μακρὸς χρόνος καὶ ὑπὸ τὴν ὄρον συχνῆς ἐπαναλήψεως αὐτῆς· ἐπομένως εἶνε κίνδυνος μὴ μετὰ τινὰ ἀκόμη χρόνον, ἔστω καὶ μετὰ μίαν γενεάν, οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων προσλάβωσιν, οἴμοι! μονίμως πλέον τοὺς καὶ ἤδη συχνάκις ἀπαντῶντας φυσιογνωμονικοὺς χαρακτήρας τῶν ἀνωτέρω εἰκόνων, πρὸ πάντων δὲ οἱ λεγόμενοι λόγιοι καὶ ἐπιστήμονες τοὺς οὐχὶ βεβαίως εὐχαρίστους χαρακτήρας τῆς εἰκόνος 14, διότι αὐτοὶ κυρίως μετ' ἀγριότητος καὶ ἀκρατήτου ὀργῆς ἐπικρίνουσι καὶ σταθμίζουσι τὰ ἔργα τῶν ἄλλων, καί-τοι οὐχὶ σπανίως καὶ νῦν ἤδη ἀπαντᾷ τις παρ' αὐτοῖς ἀρετὰ σαφῶς ὑποτετυπωμένους ἐν τῷ προσώπῳ τοὺς φυσιογνωμονικοὺς τούτους χαρακτήρας, οἵτινες θὰ κατασταθῶσιν βεβαίως μόνιμοι καὶ σαφέστεροι μετὰ μίαν γενεάν, ὡς δεικνύει ἡ εἰκὼν 14.

Ἵπάρχουσι καὶ πλεῖστοι ἄλλαι ἐκφράσεις